

Sygn. akt V CZ 49/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Z. M. i R. M.
przeciwko A. Sp. z o.o. Spółce Komandytowej w S.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 9 września 2016 r.,
zażalenia powodów na postanowienie Sądu Okręgowego w C.
z dnia 28 września 2015 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 28 września 2015 r. Sąd Okręgowy w C. odrzucił skargi kasacyjne powodów Z. M. i R. M. od wyroku tego Sądu z 27 lutego 2015 r., wniesione w połączonych do wspólnego rozpoznania sprawach o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, bowiem powodowie nie uiścili w terminie opłat sądowych w kwotach po 2 767 zł, od których nie zostali zwolnieni (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniach na postanowienie Sądu Okręgowego z 28 września 2015 r. powodowie zarzucili, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 112 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (dalej: „u.k.s.c.”), art. 130 k.p.c. w zw. z art. 102 § 2 u.k.s.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c.

Powodowie wnieśli o objęcie kontrolą na podstawie art. 380 k.p.c. także postanowienia Sądu Okręgowego w C. z 9 lipca 2015 r. w przedmiocie oddalenia ich wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych oraz zarządzenia przewodniczącego z 19 maja 2015 r. w przedmiocie złożenia osobnego oświadczenia co do posiadanych przez nich pojazdów mechanicznych i ostatecznie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu, celem ponownego rozstrzygnięcia w przedmiocie zwolnienia ich od kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁶ § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną, która nie została opłacona. Takie postanowienie wydał Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie w składzie jednoosobowym, gdy tymczasem z art. 398¹⁰ k.p.c. wynika uprawnienie Sądu Najwyższego do orzekania w postępowaniu kasacyjnym jednoosobowo, za wyjątkiem przypadków, gdy Sąd ten rozpoznaje skargę kasacyjną.

Sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną w razie stwierdzenia, że nie zachodzą przesłanki jej dopuszczalności w składzie trzyosobowym, gdyż ustawodawca nie przewidział w tym zakresie uregulowania szczególnego, które byłoby odpowiednikiem art. 367 § 3 zdanie drugie i § 4 k.p.c.

Wydanie orzeczenia przez sąd w składzie sprzecznym z przepisami prawa rodzi skutek w postaci nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.) w zakresie, jaki został objęty orzeczeniem wydanym w tym niewłaściwym składzie, a zatem co do istoty sprawy lub co do kwestii wypadkowej (incydentalnej).

Nieważność postępowania, w którym zapadło zaskarżone postanowienie, Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu przy rozpoznawaniu zażalenia (art. 378 § 1 w związku z art. 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 397 § 2 zdanie pierwsze k.p.c.), a jej stwierdzenie w rozpoznawanej sprawie musiało prowadzić do orzeczenia jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

jw

eb